

Joan Francesc Mira, investit honoris causa a la Universitat d'Alacant

L'intel·lectual valencià critica «el model d'universitat com a simple centre superior de formació professional»

6

Joan F. Mira © Universitat d'Alacant

[DLV](#) / [Sant Vicent del Raspeig](#)

El Paranimf de la Universitat d'Alacant ha acollit un any més la celebració del patró de les universitats, Sant Tomàs d'Aquino, amb una cerimònia carregada de simbolisme en què 156 estudiants han rebut de mans de la rectora els premis extraordinaris de grau, màster i doctorat

que els acrediten com a millors expedients en aquests tres nivells de formació.

Amparo Navarro ha felicitat els premiats per uns guardons que «personifiquen una de les missions essencials que la societat encomana a les universitats: la formació superior i de qualitat», en un acte en què ha estat acompanyada en la mesa presidencial per la presidenta de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, Verònica Cantó.

La celebració del patró de les universitats ha servit també perquè la Universitat d'Alacant retera homenatge públic a Joan Francesc Mira, «un exemple d'excel·lència acadèmica i professional», ha assegurat la rectora després de lliurar-li els símbols universitaris que el distingeixen com a doctor *honoris causa*: el birret, els guants, l'anell i el llibre de la ciència.

La rectora ha donat la benvinguda a l'erudit valencià al Claustre de doctors de la UA i l'ha definit com «un autèntic humanista renaixentista, el que hui diríem un intel·lectual contemporani per tots els costats, d'aquells que posen en pràctica que no es pot saber d'una sola cosa sense saber-ne de moltes». Navarro també ha qualificat Mira com «referent per als nostre joves estudiants».

Joan Francesc Mira, en la seua intervenció, ha expressat la «gratitud per una decisió que m'honora», i ha reivindicat els seus orígens familiars, «dels Mira de Xixona des del segle XV, dels Mira de Novelda i de Monòver del segle XVII, que són els Mira del Fondó dels Frares, on va nàixer mon pare a finals del segle XIX».

Un reconeixement com a *honoris causa* que ha fonamentat prèviament el catedràtic Enric Balaguer amb la *laudatio*, en la qual ha fet un extens i complet recorregut per la vida i obra de «l'antropòleg, assagista, traductor, filòleg, viatger, escriptor de viatges, biògraf, autor de llibres de divulgació sobre personatges i figures històriques, conferenciant, etc.», tal com l'ha introduït abans de repassar la seua formació acadèmica. «Va obtindre el Batxillerat a la Universitat Gregoriana de Roma, uns anys després es va llicenciar en Filosofia a la Universitat Lateranense, a Itàlia, i després es va doctorar a la Universitat de

València”. Balaguer conclouïa afirmant que «és innegable que constitueix un referent ineludible en les nostres lletres i en la nostra literatura. Ha aportat moltes coses, no a la nostra cultura, sinó a la cultura, no a la nostra literatura, sinó a la literatura», i ha reivindicat la seua obra com «un antídoto contra els “post” que assetgen: la postmodernitat, la postestètica, la posthistòria, el posthumanisme, la postcultura; davant de la quincalleria i el kitchs, ens recorda la bellesa i el bon gust; davant del relativisme, el dictum il·lustrat; davant del cinisme, el compromís; i davant de la banalitat, la desiderata humanista».

Joan Francesc Mira ha aprofitat la tribuna que li ha ofert la Universitat d'Alacant amb el seu nomenament com a doctor *honoris causa* a proposta del Departament de Filologia Catalana per a expressar la seua preocupació per la deriva que ha pres la màxima institució acadèmica i reivindicar el valor d'aquesta com a «dipositària d'un bé públic, que és el coneixement, el pensament, la consciència racional i l'acumulació i la irradiació d'allò que, d'una manera o d'una altra, en diem “cultura”».

En la seua al·locució, Mira, ha expressat el seu dubte en referència als estudiants actuals, «sovint preocupats sobretot per les “eixides laborals de la carrera” i per poca cosa més, víctimes, en definitiva, d'un sistema que ells no han establert, però en el qual han de trobar un lloc per sobreviure». Segons l'homenatjat, els estudiants «continuen representant un ferment de la vida social i un element de comunicació entre ciutats, cultures i països com en algun temps passat», i ha destacat el valor que han atorgat els estudiants a les societats en «temps de crisi, quan han necessitat una sotragada o una empenta per a eixir d'un estat de lassitud o paràlisi o per a enfrontar-se al poder repressiu de l'estat». En aquest punt, Joan Francesc Mira ha volgut deixar palès que «són els estudiants, no els claustrats o les autoritats acadèmiques, els qui estableixen aquella connexió dinàmica i de vegades decisiva entre universitat i societat, siga el Maig del 68 i els seus efectes, les protestes contra la guerra del Vietnam, o les vagues i manifestacions durant l'última etapa del franquisme».

Un compromís i una connexió social entre la universitat i el món que Mira considera fruit d'eixa universitat transversal i preocupada per la

seua transcendència en tots els àmbits. En canvi, «dubte que aquesta interacció viva i dinàmica tinga possibilitats de mantindre's si acaba triomfant del tot i definitivament aquest model d'universitat que insistentment se'ns proposa, com a simple centre superior de formació professional», ha reblat en la seua intervenció, en la qual ha afegit que «encara serà més impossible si, a l'altre costat, s'estén com a únic possible el model d'estudiant com a individu que defineix la seua vida — inclosa la mateixa experiència dels anys universitaris— únicament en termes d'adequació implacable al mercat de treball».

Com és habitual, la rectora de la Universitat d'Alacant ha aprofitat la seua intervenció per a tractar qüestions d'actualitat i d'interés universitari, com és el cas de la immediata entrada en vigor de la nova Llei Orgànica del Sistema Universitari.

Navarro, com ja va fer dijous davant el Consell de Govern, ha assenyalat que «la Universitat d'Alacant ha sigut pionera en moltes de les reformes que recull la LOSU en matèria d'igualtat, diversitat o d'inclusió, que ja estan implementades des de fa anys a la nostra universitat», i ha ressaltat la importància pel fet que, «per primera vegada, una llei orgànica consagre el principi d'autonomia acadèmica de les universitats i el d'autonomia financera com a principi rector de la despesa pública universitària».

La rectora ha destacat que «tota aquesta reforma arriba en el moment en què les universitats valencianes ens trobem negociant un Pla Plurianual de Finançament que aporte estabilitat a les tasques que la llei ens atribueix», i ha demanat que «el pla contemple, a més de la suficiència exigida en la Llei, l'equitat del sistema en el seu conjunt. Que cada alumne o alumna reba el mateix nivell de despesa independentment de la universitat valenciana en la qual estudeie».

«Aquest finançament i una correcta interpretació de la LOSU assegurarà la renovació de les plantilles, retenció i captació talent i la millora de la perspectiva dels joves investigadors», ha remarcat la rectora en el seu discurs.